

تاریخچه
مطهرات تالش

www.ketab.ir

تاریخ تالش

تألیف علی عبدلی

ناشر جامعه‌نگر

نوبت و سال چاپ اول - ۱۳۹۳، شمارگان ۱۰۰۰ نسخه

صفحه‌آرایی آرساگو

لیتوگرافی آیکان، چاپ، صحافی دانش

بها ۴۹۰۰۰ ریال

شابک ۳-۳۴۲-۱۰۱-۶۰۰-۹۷۸

این اثر مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان می‌باشد. هیچ بخشی از کتاب به هیچ شکلی اعم از فتوکپی یا بازنویسی مطالب در هر گونه رسانه‌ای من جمله کتاب، لوح فشرده و مجلات، بدون اجازه‌ی کتبی ناشر قابل استفاده نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

سرشناسه : عبدلی، علی، ۱۳۳۰ -
موضوع : تاریخچه مطبوعات تالش / تألیف علی عبدلی.
مشخصات نشر : تهران: جامعه‌نگر، ۱۳۹۳.
مشخصات فیزیکی : ۸۵ ص.؛ مصور، جدول.
شابک : 978-600-101-342-3 ۴۹۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
موضوع : تاریخچه مطبوعات ایران - - تالش - - تاریخ
موضوع : مطبوعات - - تالش - - تاریخ
رده‌بندی کنگره : ۸۳-۹۰ الف PN۵۴۴۹
رده‌بندی دیویی : ۵۵۲۳۶
شماره‌ی کتاب‌شناسی : ۵۵۳۹۵۸

ناشر جامعه‌نگر: ناشر برتر دانشگاهی (سال ۳۹۱) - ناشر برگزیده کشور (سال ۱۳۹۲)

فروشگاه مرکزی نشر جامعه‌نگر و سالمی

تهران: خ انقلاب - مقابل درب اصلی دانشگاه تهران - خ فخر رازی - خ فخر علی - شماره ۸۴

تلفن: ۶۶۴۹۳۷۱۶ - ۶۶۴۹۴۱۸۷

فروش اینترنتی: www.Jamecncgar.com

تالش (جامعه‌نگر) بعد از میدان امام خمینی - کتاب فروشی نشر جامعه‌نگر، تلفن: ۳۹۱-۴۰۱۲-۰۱۲

رضوان‌شهر: میدان نماز - کتاب فروشی دستان

فهرست مطالب

۱	بخش نخست: مطبوعات گیلان
۳	مطبوعات تالش - دوره‌ی نخست
۷	مطبوعات تالش شمالی - دوره‌ی نخست
۹	مطبوعات تالش اران - دوره‌ی دوم
۱۰	مطبوعات تالش شمالی - دوره‌ی دوم
۱۳	بخش دوم: مطبوعات تالش شمالی
۱۵	۱- تولش (toləš)
۱۷	۲- تولشستان
۱۹	۳- لنکران
۲۰	۴- جنگ
۲۱	۵- تولشی صدو (صدای تالش)
۲۱	الف) دوره اول
۲۶	ب) دوره دوم
۲۹	مقایسه محتوایی
۳۰	۶- تولشون صدو (toləšon sado)
۳۲	۷- سه آ تولش (səa toləš) (تالش سرخ)
۳۲	۸- تالشسکیا وستنیک (taləšskia vestnik) (اخبار تالش)
۳۳	۹- تولشی خبون (toləši xabun) (اخبار تالش)
۳۵	۱۰- «تولش» روسی
۳۵	۱۱- شو نشت (šavnəšt) (شب‌نشینی)
۳۸	۱۲- هیرکان (hirkan)
۴۰	۱۳- اخبار آکادمی ملی تالش (toleshi melli akademiya khabon)...

۴۳	بخش سوم: مطبوعات تالش ایران
۴۵	الف) نشریات ویژه
۴۷	۱- ویژه تالش
۵۱	۲- ویژه تالشی‌ها
۵۲	۳- تالش‌شناسی
۵۳	۴- فصلنامه‌ی تحقیقات تالش
۵۶	۵- تیجره (گل و سبزه نورسته)
۵۸	۶- تالش
۶۰	۷- بهار تالش
۶۳	۸- صدای تالش
۶۵	ب) یادیهات عمومی
۶۵	۹- یادیهات
۶۶	۱۰- یادیهات
۶۷	۱۱- یادیهات
۶۸	۱۲- یادیهات
۶۸	۱۳- پیک آتش
۶۹	۱۴- پیام آستارا
۷۰	۱۵- شریف
۷۱	ج) سایر ویژه‌نامه‌ها
۷۱	۱- نسیم تالش
۷۲	۲- فرهنگ گیلان ویژه تالش‌شناسی
۷۴	۳- تالشان فومن ویژه‌نامه نشریه ۴
۷۵	۴- ویژه‌نامه نقش تالشان
۷۶	۵- ویژه شاندرمن
۷۷	۶- ویژه‌نامه علی عبدلی
۷۸	۷- تالشیار
۷۹	۸- آریمی ناجه
۸۱	۹- تالشان
۸۱	۱۰- ویژه‌نامه عنبران (امبرون)
۸۳	یادی از دکتر نوروز علی محمداف

پیش گفتار

در آخر حکومتی نخستین نیازی بود که بشر را به اندیشه انتشار نشریه واداشت. آغاز این رویداد به سده نخست پیش از میلاد بر می گردد، به زمان فرمانروایی ژول سزار در روم، اما فرمان اصرار ماشین چاپ و رشد جوامع صنعتی و گسترده تر شدن دامنه روابط اجتماعی بین المللی، آنچه را که به آن اعلام و اخبار، روزنامه و خبرنامه می گفتند، برگه های مسی نوشته شده ای بودند که حکام به منظور نشر اخبار و اطلاعاتی مورد نظر خود، منتشر می کردند.

در دوران جدید که مقارن و تحولات صنعت چاپ بود، تحولی شگرف در انتشار نشریه آغاز گردید. در آغاز سده شانزدهم نخستین نشریه های روزنامه های کنونی در شماری از کشورها، از جمله هلند، بلژیک، انگلستان، فرانسه، انگلستان و روسیه به صورت چاپی انتشار یافتند^۱ و به سرعت گسترش پیدا کردند.

زمانی که این اتفاقات در اروپا رخ می داد، کشور ایران در دامی شرق از جمله ایران در چنان خواب سنگینی به سر می بردند که چند سده وقفه لازم بود تا تحولات غرب تاثیر خود را بر آن کشورها بگذارد و صنعت چاپ وارد ایران شود. مطبوعات در این کشور آغاز گردد.

اگرچه در زمان سلطنت شاه عباس، هنگامی که مسیحیان کرملی وارد ایران شدند (۱۰۲۶) با خود چاپخانه ای نیز آورده بودند و با آن کتاب هایی مذهبی به زبان های

۱- رابینو دوست لویی، روزنامه های ایران، ترجمه و تدوین جعفر خمایی زاده، ۱۳۷۲، تهران، صفحه ۱۹.

ارمنی و فارسی چاپ می‌کردند^۱. اما آن چاپخانه نه منشاء پیدایش صنعت چاپ در ایران گردید و نه نشریه‌ای با آن چاپ شد.

برعکس این که در اروپا، چند صد سال پیش از اختراع ماشین چاپ چیزی به عنوان «نشریه» به معنی خاص خود وجود داشت و آن نشریه با پیدایش صنعت چاپ متحول گردید، در ایران صنعت چاپ و مطبوعات، همزمان متولد شدند. تا جایی که گفته‌اند:

«اگر در کشور ایران چاپ و چاپخانه، که در سایه ارتباط با مغرب زمین به لزوم آن برده شد، دایر نشده بود. روزنامه و روزنامه‌نگاری هم به معنی امروزی آن پدید نمی‌آمد»^۲.

چون که آن نخستین چاپخانه‌ای که وارد ایران شد متعلق به مسیحیان کرملی بود و آن چاپخانه کاملاً خصوصی بود. حدود ۱۵۰ سال پس از آن تاریخ، در دوره حکومت فتحعلی شاه دولت چاپخانه به وسیله‌ی میرزا صالح شیرازی در تبریز، مقرر حکومت عباس میرزا ولیعهد مشایخ‌الدینش دوست ایران، دایر گردید. در آن چاپخانه هم اگرچه عام‌المنفعه بود، هرگز نشریه‌ای به چاپ نرسید.

سرانجام در اول ماه مه سال ۱۸۳۷ میلادی و آغاز سلطنت محمد شاه ۱۲۵۳ هـ ق، نخستین نشریه ایران در تهران منتشر شد. این نشریه نام مخصوصی نداشت و در صفحه اول آن نشان دولتی ایران دیده می‌شد. همین نشریه پس از تغییراتی محسوس به وسیله میرزا صالح شیرازی با نام وقایع اتفاقیه چاپ و منتشر شد^۳.

علی عبدلی

۱- همانجا.

۲- آرین‌پور بحیی، از صبا تا نیما، جلد ۱، ۱۳۵۱، تهران، صفحه ۲۲۸.

۳- آرین‌پور، همانجا، صفحه ۲۳۶.